Strategian toimeenpano-ohjelma

Yleinen toimintamalli kuntastrategioiden konkretisoimiseksi ovat strategian toteuttamisohjelmat, joita saatetaan kutsua myös osastrategioiksi (esim. palvelustrategia tai elinkeinostrategia). Strategisen johtamisen ja strategiakäsitteen selkiyttämisen kannalta kuntastrategia on nimetty strategiaksi ja siitä johdettavia asiakirjoja ohjelmiksi.

Ohjelma on määräaikainen projekteista ja toimenpiteistä muodostuva kokonaisuus, jota johdetaan koordinoidusti jonkin strategian osa-alueen tai päämäärän saavuttamiseksi. Strategian totuttamisohjelmat siis laaditaan suoraan kuntastrategian jostakin tai joistakin osa-alueista tai päämääristä.

Strategian toteuttamisohjelmat ja niiden mukaiset toimenpiteet ovat poikkihallinnollisia ja koskettavat kaikkia tai useita kunnan toimialoista. Niiden laatiminen ja toteuttaminen edellyttää monitoimijaisuutta sekä verkostoitumista sekä kunnan sisällä että usein myös kuntaorganisaation ulkopuolella.

Yleisesti ottaen ohjelmajohtamisella tavoitellaan mm. seuraavia asioita:

- kaukonäköistä ja laaja-alaista vaikuttavuutta
- näkyvää keskittymistä tärkeimpiin asioihin
- poikkiorganisatorista yhteistyötä ja tekemistä
- kehittämiskokonaisuuksien hallittavuutta ja ohjattavuutta
- systemaattisuuden ja joustavuuden tasapainoa
- konkreettisia keinoja strategian toimeenpanoon.

Strategian ja taloussuunnittelun kiinteä yhteys

Keskeistä kuntastrategian toteutumisessa on strategiaprosessin ja taloussuunnitteluprosessin kiinteä kytkentä: valtuusto päättää kuntastrategian toteuttamisesta viime kädessä kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa, jossa myös strategian toteuttamisohjelmat konkretisoidaan ja resursoidaan (Kuntalaki 110§).

Kuntastrategia ja sen toteuttamisohjelmat ovat siis taloussuunnitelman perusta ja samalla ohjeistus talousarvion laadinnalle. Näin ollen strategia valutetaan käytäntöön talousarvion kautta vuosittaisiin toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Tämä edellyttää monesti myös talousarviorakenteen muutosta ja siinä olevien tavoitteiden määrän arviointia.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevat tavoitteet kunnan eri tehtäville, liikelaitoksille, tytäryhteisöille ja yhteistoimintayhteisöille. Talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan myös resurssit mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi joko budjettirahoitteisesti määrärahoina tai kohderahoitteisesti tulo- tai pääomarahoituksena. Talousarvio on strategian operationalisoinnin lisäksi strategian arvioinnin ja seurannan väline. Arviointi kohdistuu kunnanvaltuusto- ja hallitustason strategisten tavoitteiden ohjausvoiman arviointiin eli käytännössä talousarvion seurantaan.

Enonkosken kunnan kuntastrategia 2026-2029

Liikuttavan onnellinen

Jaeoimme yhdessä *Olemme luotettavia* *Teemme yhteistyötä*

Enonkoski kutsuu

Tervetuloa Enonkoskelle! Vaalimme elinvoimaamme, rikasta tapahtumatarjontaamme sekä tiedotamme aktiivisesti tapahtumistamme ja käyntikohteistamme. Aktiivisuutta, turvallisuutta ja elinvoimaa painottava kuntabrändimme näkyy, kuuluu ja kutsuu mukaan niin kuntalaisia, vapaa-ajan asukkaita kuin kunnassa vierailevia. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin. Enonkoskella on hyvät elämän edellytykset.

Aktiiviset kuntalaiset

Kun kuntalaisella menee hyvin, kunnalla menee hyvin! Tuemme yhdistyksiä ja yhteisöjä toiminnassaan ja tapahtumien järjestämisessä. Luomme uusia toimintatapoja, -mahdollisuuksia sekä kehitämme hankkeita toimeliaisuuden lisäämiseksi. Mahdollistamme osallistumisen, liikkumisen ja harrastamisen sekä haluamme olla saavutettavissa kaikille. Täällä on tilaa luovuudelle - voit tulla osallistumaan läheltä ja kauempaa.

Hyvät elämän edellytykset

Toimintamme Enonkosken kunnassa on määrätietoista ja tavoitteellista. Tunnistamme vahvuutemme ja huolehdimme tasapainoisesta kuntataloudesta jotta itsenäisyytemme säilyy jatkossakin. Arvostamme luontoamme, alkutuotantoa ja monipuolista yrittäjyyttä. Kannustamme yrittämiseen ja tarjoamme siihen apua. Maailman ja olosuhteiden muuttuessa uudistamme palvelujamme. Teemme yhteistyötä ja osallistumme alueellisiin sekä valtakunnallisiin verkostoihin, jotta kuntalaisemme voivat ja elävät hyvin.

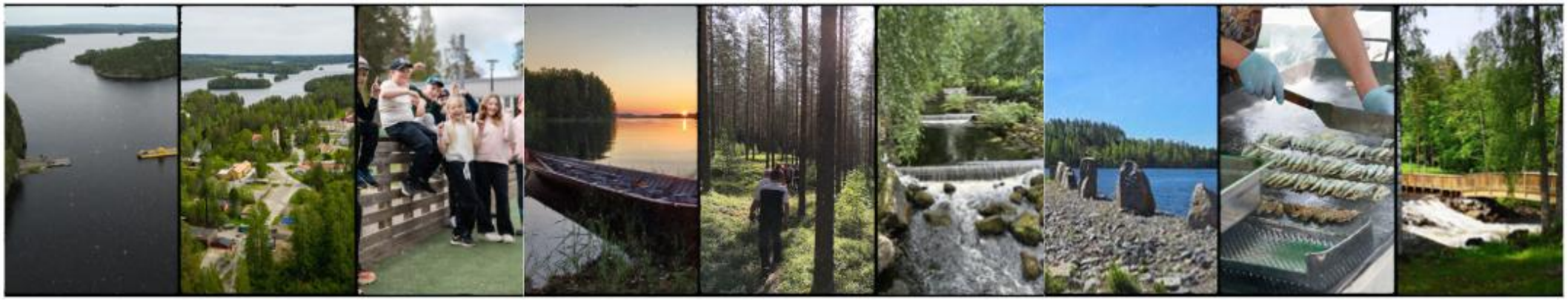
Enonkoski näkyy ja kuuluu!

Vaalimme rikasta historiaamme ja kulttuuriperintöämme sekä viestimme siitä muille. Saimaan saaristokuntamme kohteet houkuttelevat matkailijoita ja yrittäjiä, joista pidämme hyvää huolta. Tahdomme pysyä edelleen turvallisena, rauhallisena ja viihtyisänä ympäristönä asukkaiden, yrittäjien ja vapaa-ajan viettäjien iloksi ja lisäämiseksi. Olemme tunnettu tapahtumistamme ja kehitämme tapahtumatarjontaa sekä yhteistyötä edelleen.

Oppiminen ja koulutus

Takaamme kaikille avoimet, tasa-arvoiset ja laadukkaat sivistyspalvelut sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet kunnassamme. Varhaiskasvatus, koulu, nuorisotyö ja kirjasto ovat tunnettuja hyvästä laadustaan ja panostamme niihin jatkossakin. Tarjoamme mahdollisuuden pysyä kiinni nykyajan tekniikassa ja digitaidoissa.

ENONKOSKEN KUNTASTRATEGIASTA JOHDETUT, VALTUUSTOTASON 2026-2029 KÄRKITAVOITTEET, TOIMENPITEET, MITTARIT JA TAVOITETASOT

PÄÄMÄÄRÄ/TAVOITE	KEINOT/TOIMENPITEET	MITTARI JA TAVOITETASO	ARVIOINTI
ENONKOSKI KUTSUU **-rikas tapahtumatarjonta** **-aktiivinen tiedotus tapahtumista ja käyntikohteista** **-kuntabrändin näkyvyys** **-kuntalaisten hyvinvointi**	Viestintä ja markkinointi on tavoitteellisella ja ajantasaista kunnan tärkeimpien viestintäkanavien kautta (www-, FB- ja Instagram-sivut).	**Mittari:** Somealustojen analytiikka (julkaisujen tavoitettavuus, seuraajamäärien kehitys). **Tavoitetaso:** Seuraajat ja julkaisujen määrä pysyvät samalla tasolla tai nousevat.	
	Kunta tekee yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa lapsiperheiden arjen tukemisessa.	**Mittari:** Etelä-Savon perhekeskustoiminnan mallin mukainen toiminta **Tavoitetaso:** Enonkoskella toimii perhekeskusmallin mukainen avoin kohtaamispaikka lapsiperheille ja nuorille.	
	Kunta tekee tiivistä yhteistyötä Savonlinnan seudun työllisyysalueen ja hyvinvointialueen kanssa.	**Mittari:** Työttömyystilasto (% osuus työvoimasta). **Tavoitetaso:** Työttömyys-% pysyy alle maakunnan keskiarvon.	

PÄÄMÄÄRÄ/TAVOITE	KEINOT/TOIMENPITEET	MITTARI JA TAVOITETASO	ARVIOINTI
AKTIIVISET KUNTALAISET **-yhdistysten ja yhteisöjen tukeminen** **-hanketyö** **-osallistumisen, liikkumisen ja harrastamisen tukeminen**	Osallistumme hankkeeseen/hankkeisiin, jotka tukevat kuntastrategiassa asetettuja tavoitteita, kuten elinvoiman kasvattamista, yhteistyötä, hyvinvoinnin edistämistä tai taloudellisuutta.	**Mittari:** Hankkeiden lukumäärä ja mahdolliset hankkeista saatavat tulokset (hankekohtaiset mittarit) **Tavoitetaso:** Osallistumme valtuustokauden aikana vähintään yhteen omaan tai yhteishankkeeseen, joka tukee kuntastrategiaa ja/tai kunnan kehittämistä.	
	Kunta huolehtii kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla hyvät sekä saavutettavat liikuntapalvelut ja -paikat.	**Mittari:** Liikuntapalvelujen maksut kuntalaisille sekä liikuntapaikkojen toimivuus/turvallisuus. **Tavoitetaso:** Maksuttomia liikuntapalveluja on tarjolla kuntalaisille ikään ja terveyteen katsomatta. Liikuntapaikat pidetään kunnossa.	

PÄÄMÄÄRÄ/TAVOITE	KEINOT/TOIMENPITEET	MITTARI JA TAVOITETASO	ARVIOINTI
HYVÄT ELÄMÄN EDELLYTYKSET **-määrätietoinen ja tavoitteellinen toiminta** **-kuntatalouden tasapaino** **-luontoarvot, alkutuotanto ja monipuolinen yrittäjyys** **-palvelujen uudistaminen** **-yhteistyö ja verkostoituminen**	Teemme kuntana sen, mitä lupaamme. Toiminta kunnassa on ammattitaitoista ja läpinäkyvää. Päätöksenteko on johdonmukaista ja perusteltua sekä vastuullista. Kunnassa ollaan avoimia tulevaisuudelle sekä uusille ideoille ja kokeiluille. Pyrimme omilla periaatteillamme ja toimintatavoillamme rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiriä ja keskustelua. Kehitämme toimintaamme huomioiden eri väestöryhmät.	**Mittari 1:** Lapsivaikutusten arviointi. **Tavoitetaso 1:** Lapsivaikutusten arviointia tehdään systemaattisesti ja arviointi huomioidaan päätöksenteossa.	
	Kysymme ja hyödynnämme asukkaiden mielipiteitä kunnan palvelutuotannosta ja kehittämisestä.	**Mittari:** Kuntalaiskysely kerran vuodessa sähköisenä ja lomakekyselynä. **Tavoitetaso:** Tulokset pysyvät edellisen vuoden tasolla tai kohenevat**.**	
	Vaikutamme aktiivisesti kansallisen ja seudullisen tason suunnittelussa ja päätöksenteossa.	**Mittari:** Osallistuminen kuntien, hyvinvointialueiden, oppilaitosten ja eri yhteisöjen yhteistyöverkostoihin.	

	Vahvistamme yhteistyötä kuntien, hyvinvointialueen, oppilaitosten ja eri yhteisöjen kanssa.	**Tavoitetaso:** Eri yhteistyötahoverkostojen kanssa tapaamisia järjestetään vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan eri teemojen mukaisesti.	
	Varmistamme henkilöstön saatavuuden, kehittymisen ja työhyvinvoinnin. Tarjoamme houkuttelevan ja viihtyisän työpaikan, sekä olemme kilpailukykyinen työnantaja.	**Mittari:** Henkilöstön työhyvinvointikysely ja täydennyskoulutuksen tilastot. **Tavoitetaso:** Henkilöstön työhyvinvointikyselyn tulokset pysyvät hyvinä tai kohenevat. Henkilöstö osallistuu täydennyskoulutukseen vähintään 2 pv/työntekijä/vuosi.	
	Edistämme yritystoimintaa yhteistyössä mm. Itä-Savon uusyrityskeskuksen, koulutuskuntayhtymän ja paikallisen yrittäjäjärjestön kanssa. Yrittäjille on tarjolla neuvontaa ja tukea, yrittäjäkoulutuksia ja -valmennuksia, alueellisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Kunta mahdollistaa ja tukee nykyisten ja uusien yrittäjien toimintaedellytyksiä mm. päätöksenteossa ja kaavoituksessa. Eikä em. heikennetä alkutuotannon toimintaedellytyksiä.	**Mittari:** Yritystilastot ja yritysten ja kunnan välisten tapaamisten tilastot. **Tavoitetaso:** Aloittaneiden/lopettaneiden yritysten suhde on positiivinen. Kunnan ja yritysten tapaamiset vähintään kaksi kertaa vuodessa. **Mittari 1:** Elinkeinovaikutusten arviointi**.** **Tavoitetaso**: Elinkeinovaikutusten arviointia tehdään systemaattisesti ja arviointi huomioidaan päätöksenteossa, erityisesti koskien alkutuotantoa ja metsätaloutta.	
	Huolehdimme jatkossakin kunnan talouden tasapainosta, jolla mahdollistamme laadukkaan palvelutuotannon ja strategian toteuttamisen.	**Mittari:** Kunnan talousarvio ja tilinpäätös. **Tavoitetaso:** Kuntatalous on tasapainossa.	
	Kuntamme elinvoima, vetovoima ja pitovoima vahvistuu.	**Mittari:** EVP-indeksi (elinvoima, vetovoima, pitovoima-indeksi). **Tavoitetaso:** EVP-kokonaisindeksin tavoite on nykytaso (38,5) tai parempi.	

PÄÄMÄÄRÄ/TAVOITE	KEINOT/TOIMENPITEET	MITTARI JA TAVOITETASO	ARVIOINTI
ENONKOSKI NÄKYY JA KUULUU **-rikas historia ja kulttuuriperintö** **-matkailu ja yrittäjyys ovat vahvoja** **-turvallinen, rauhallinen ja viihtyisä asuinympäristö** **-runsas tapahtumatarjonta**	Kunta tekee tiivistä yhteistyötä Savonlinnan Seudun Matkailu Oy:n kanssa.	**Mittari:** Matkailua edistävien hankkeiden lukumäärä. **Tavoitetaso:** Olemme mukana vähintään kahdessa paikallisessa, alueellisessa tai seudullisessa matkailua edistävässä hankkeessa.	
	Luomme edellytykset turvalliselle, saavutettavalle ja viihtyisälle asuinympäristölle.	**Mittari:** Väestötilasto. **Tavoitetaso:** Nettoväestömuutto pysyy tasapainossa tai on positiivinen.	

PÄÄMÄÄRÄ/TAVOITE	KEINOT/TOIMENPITEET	MITTARI JA TAVOITETASO	ARVIOINTI
OPPIMINEN JA KOULUTUS **-avoimet, tasa-arvoiset ja laadukkaat sivistyspalvelut** **-elinikäinen oppiminen** **-varhaiskasvatukseen, kouluun, nuorisotyöhön ja kirjastoon panostaminen** **- nykyajan teknologia ja digitaidot**	Edistämme elinikäisen oppimisen kulttuuria, joka innostaa asukkaita kehittämään itseään ja liittymään osaksi yhteisöä. Oppimisympäristömme ovat turvallisia ja terveellisiä.	**Mittari:** Oppimisympäristön ja liikuntapaikkojen tarkastamiset, korjaukset, poikkeamat-systemaattinen raportointi. **Tavoitetaso:** Oppimisympäristöt ja liikuntapaikat pidetään turvallisena ja terveellisenä toteuttamalla huolto- ja korjaustoimenpiteet säännöllisesti.	
	Ajantasaistamme ja kehitämme sähköisiä palveluita. Digitaalisuus on luonteva osa oppimis- ja työympäristöjämme.	**Mittari:** Perusopetuksen oppilaiden tietotekniset valmiudet. **Tavoitetaso:** Perusopetuksen oppilailla on valmiudet käyttää verkko- ja pilvipalveluita sekä tekoälyä vastuullisesti ja tietoturvallisesti.	
	Olemme vahva sivistyskunta, jossa varhaiskasvatus, opetus ja koulutus, kirjasto ja nuorisotyö ovat arvostettuja.	**Mittari 1:** Varhaiskasvatuksen asiakaskysely. **Tavoitetaso 1:** Varhaiskasvatuksen asiakaskyselyn tulokset pysyvät nykyisellä tasolla tai kohenevat.	

		Mittari 2: Perusopetuksen seudullinen arviointikysely (kahden vuoden välein). **Tavoitetaso 2:** Perusopetuksen seudullisen arviointikyselyn tulokset pysyvät nykyisellä tasolla tai kohenevat.	